

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **A. K.**
st. přísl. X
t. č. bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 1. 2020, č. j. OAM-62/ZA-ZA11-ZA08-2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2020, č. j. OAM-62/ZA-ZA11-ZA09-2019, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

- Žalobce se včas podanou žalobou ze dne 13. 2. 2020 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.
- Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 17. 1. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých

k žádosti

a pohovoru ze dne 22. 1. 2019 vyplývají následující skutečnosti.

3. K podané žádosti žalobce sdělil, že je běloruské státní příslušnosti, ruské národnosti. Narodil se v obci X v bývalém SSSR. Cestovní doklad mu byl ukraden po příjezdu do ČR asi v roce 2005. Dorozumí se českým a ruským jazykem. Je katolického vyznání, nebyl členem žádné politické strany, ale v roce 2004 trochu pomáhal aktivistům z BNF (Běloruské lidové fronty). Je svobodný a bezdětný. Jeho zdravotní stav je v pořádku. Posledním místem bydliště žalobce ve vlasti byla obec X. Vlast opustil v červnu 2005, cestoval autobusem přes Polsko do ČR. V ČR mu byla v minulosti udělena doplňková ochrana. V roce 2018 byl předvolán k doplňujícímu pohovoru, ale nevyzvedl si dopis a řízení bylo zastaveno. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu bylo stále hrozící nebezpečí v Bělorusku, a to od tamní vlády a policie.
4. V průběhu pohovoru uvedl žalobce, že neví přesně, co by mu běloruské státní orgány a policie udělaly, ale něco si vymyslí, což mu bylo řečeno už v roce 2005. Asi vědí o jeho pobytu v Evropě a žádosti o azyl, jak bylo řečeno jeho matce. Sdělil, že před odjezdem z vlasti po něm státní orgány požadovaly spolupráci, účelem mělo být označení lidí podílejících se na opozičních aktivitách. Opoziční aktivisty sice dobře neznal, ale běloruská milice (policie) si myslela opak. Důvodem byla skutečnost, že žalobce před svým příjezdem do ČR ve svém copy studiu kopíroval letáky s opoziční tematikou. Nepamatoval si přesné měsíce a data, ani kolikrát tyto materiály kopíroval. Na obsah materiálů si přesně nevzpomíná vzhledem k uplynulému času, ale asi tam byly zmínky o zfalšovaných volbách. Kopie pro aktivisty pořizoval zdarma, protože jednoho z nich znal, jmenoval se D. S., potkal se s ním na mítinku. Dále žalobce pomáhal aktivistům něco předávat v taškách, domníval se, že se jednalo o peníze a listiny. Pomoc měla spočívat v převozu materiálů od hranic s Litvou autobusem do X, kde materiály předával D. Hranice s Litvou žalobce zná a ví, kam je možné dojít pěšky, protože tam žila jeho babička. Na detaily si nevzpomněl. Tato spolupráce skončila po žalobcově vycestování z vlasti. Milice žalobci uzavřela provozovnu v roce 2005 ještě před jeho cestou do ČR, jednoduše odvezli jeho vybavení a nic nezdůvodnili. Jiný zdroj obživy neměl, a proto přemýšlel o vycestování z vlasti. Po uzavření copy studia byl na pár dní zadržen milicí, po propuštění vycestoval hned, jak to bylo možné. Nevzpomínal si, jak dlouho byl zadržen, ale oficiálně mohl být zadržen 72 hodin; důvod zadržení si nepamatoval. Dále žalobce popsal, že tři příslušníci z novopolockého oddělení milice přišli k němu domů a prohledali byt bez povolení k prohlídce. Ti stejní ho potom vyslyšali. Milicemi mu byl sdělen požadavek na spolupráci, na detaily spolupráce si nevzpomínal, možná měl jednou za měsíc donést nějaké informace. Se spoluprací tenkrát souhlasil, ale pouze proto, že na něj by vyvíjen nátlak a milice mu hrozila problémy, a také proto, aby mohl vycestovat bez vědomí milice z Běloruska. Jinak by mu vycestování mohly milice znemožnit, např. podstrčením drog do kapes. Když žalobce milici sdělil, že s aktivisty nemá nic společného, nevěřili mu. Důkazy milice neměla žádné, ale slíbila nějaké si vytvořit. Žádná konkrétní obvinění mu sdělena nebyla. Následně byl po 3 dnech propuštěn. Po propuštění jej aktivisti nekontaktovali. Čekal poté na vyřízení víza do ČR, s čímž mu pomohla jeho známá v Minsku. Bělorusko opustil s cestovním pasem, který je zároveň občanským průkazem a v něm vylepeným vízem. Hraniční kontrolou prošel bez potíží. Žalobce dále sdělil, že se domnívá, že by mohl mít po návratu do vlasti potíže, protože i po 14 letech od opuštění vlasti jsou ve vládě stejní lidé, v zemi se nic nezměnilo, navíc vědí o jeho azylové žádosti.

Nevěděl, jak se to mohli dozvědět, ale jeho matka cca měsíc před pohovorem šla na policii požádat jeho jménem o nový občanský průkaz, který žalobce potřebuje kvůli převodu dědictví po otci, a matce žalobce bylo sděleno, že policie ví o žalobcově žádosti o azyl. Podle žalobce je v běloruském trestním zákoně ustanovení, podle kterého je žádost o azyl v jiném státě trestný čin. Takto přesně to tam uvedeno není, ale píše se tam o pomluvě běloruského prezidenta. Proto se obává, že by mohl jít do vězení až na 3 roky. Vyloučil kontakt s opozičními aktivisty po opuštění vlasti. Pouze se jednou s kamarádem nacházel poblíž demonstrace v Praze u běloruského konzulátu a domnívá se, že tam mohl být zachycen na nějaké fotografii nebo se demonstrace účastnil někdo, kdo spolupracoval se státní bezpečností, proto nyní běloruské státní orgány ví o jeho azylové žádosti v ČR. Po návratu se obává, že by jej státní orgány mohly nutit ke spolupráci a mohl by být za tím účelem zatčen, popř. by mohl být potrestán za to, že nedodržel svůj předchozí slib spolupráce, místo čehož odcestoval. V případě návratu se tak obává uvěznění, nátlaku, aby vysvětlil místo a důvod žádosti o azyl a vykonstruovaného, falešného obvinění.

5. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z návratu kvůli slíbené spolupráci s běloruskými státními orgány, místo které však v roce 2005 vycestoval ze země. Svého návratu se obává i z důvodu své žádosti o mezinárodní ochranu v ČR.
6. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce vycházel především z jeho výpovědí, jím doložených materiálů a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku. Konkrétně vycházel ze spisového materiálu k předchozí žádosti č. j. OAM-1064/VL-19-2005, z Informace MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 14. 6. 2019, Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018, ze dne 13. 3. 2019, Informace Jamestown Foundation / Euroasia Daily Monitor – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci, ze dne 18. 1. 2018.
7. Dále správní orgán obdržel od žalobce dne 9. 9. 2019 Stanovisko Amnesty International – Bělorusko, dále text o závěrech OSN a zvláštního zpravodaje rady pro Bělorusko Miklóse Haraszti, a tři paragrafy běloruského trestního zákoníku o nedovoleném opuštění hranic, pomluvě prezidenta a diskreditace republiky.
8. Žalovaný dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení neuvedl žalobce žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování polických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován.
9. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany. Žalobce pouze tvrdil, že pomáhal opozičním politickým aktivistům s kopírováním letáků nebo s převozem zásilek od hranic s Litvou do Novopolocku. Pomáhal takto svému známému, který měl být členem opoziční strany BNF tak, že v příhraniční oblasti s Litvou několikrát přebral zásilku, kterou dále předával svému známému, a ve svém kopírovacím centru mu zdarma kopíroval letáky. V roce 2005 byl žalobce na 3 dny zadržen. Poté, co přislíbil státním orgánům spolupráci, byl propuštěn

bez obvinění či jiného postihu. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že žalobce na řadu otázek spojených s jeho pomocí aktivistům odpověděl, že si přesné detaily již nepamatuje. Žalovaný proto připomněl, že již v předchozím řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu řádně posoudil jeho důvody k odjezdu z vlasti a nedospěl k závěru o azylově relevantním pronásledování žalobce za uplatňování politických práv a svobod v Bělorusku. Již v předchozím řízení žalovaný došel k závěru, že z jediného zadržení nelze dovodit cílené pronásledování žalobce, po propuštění už s příslušníky státních orgánů v kontaktu nebyl. Přestože podepsal státním orgánům prohlášení o spolupráci a prohlášení, že neopustí území státu, bez problémů vlast opustil. K tomu žalovaný poukázal na Informaci MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019, ze které vyplývá, že státní orgány Běloruska mají přehled o odjezdu a návratu svých občanů do země. Na základě toho žalovaný uzavřel, že pokud by měly běloruské státní orgány zájem na pronásledování žalobce, jistě měly prostředky tak činit. Proto žalovaný nedospěl k závěru, že by byl žalobce ve své vlasti azylově relevantně pronásledován.

10. Žalovaný dále nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případně návratu do vlasti.
11. Žalobcem uváděnou aktivitou, tj. kopírování letáků, se žalovaný zabýval již v předchozím pravomocně ukončeném řízení, jehož závěry žalobce nijak nerozporoval. Skutkový stav je stále stejný, tudíž žalovaný neměl žádný důvod měnit své závěry o neodůvodněnosti žalobcových obav v případě návratu. Nově uvedeným důvodem, pro který se žalobce obává vrátit do vlasti je skutečnost, že v ČR požádal o mezinárodní ochranu, když je podle žalobce běloruským státním orgánům známo, že se nachází v Evropě, kde požádal o azyl. Tyto informace měly být sděleny matce žalobce, když šla žádat o jeho nový občanský průkaz. Běloruské státní orgány se měly tyto skutečnosti dozvědět tak, že byl žalobce vyfocen na blíže neurčené demonstraci v Praze před běloruskou ambasadou, jsou to ale jen domněnky žalobce. Obavy žalobce jsou tedy podle žalovaného založené pouze na informacích od jeho matky. Z výpovědi žalobce dále nevyplývá, že by se o něj posledních 15 let běloruské státní orgány jakkoliv zajímaly. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce opustil Bělorusko před 15 lety bez problémů, a to i poté, co přislíbil spolupráci státním orgánům. Žalobce nezmínil, že by se ho státní orgány pokusily ve vlasti najít nebo nějak kontaktovat. V opozičních aktivitách se po svém odjezdu nijak neangažuje. Na žalobce se tedy státní orgány ptaly jeho matky pouze jednou, a to v souvislosti s vydáním občanského průkazu a nutnosti jeho osobního vyzvednutí, což nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný dále na základě Informace MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019 uzavřel, že na základě článku v běloruském trestním řádu o diskreditaci republiky se dosud netrestalo a že nebezpečí nehrozí ani z důvodu žádosti o mezinárodní ochranu. Dále na základě zprávy Jamestown Foundation / Euroasia Daily Monitor, zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018, ze dne 13. 3. 2019 a Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 14. 6. 2019 konstatoval, že Bělorusko směřuje ke sblížení se Západem, dochází k opětovnému navázání vztahů mezi Běloruskem a USA, Bělorusko provádí určité reformy zaměřené na potlačení korupce a usnadnění vymahatelnosti práva, režim učinil kroky v oblasti lidských práv a došlo k propuštění politických vězňů. Žalovaný je tak toho názoru, že žalobce užívá institutu mezinárodní ochrany pouze k legalizaci pobytu na území ČR. Reálnost obav cizince z případného pronásledování podle ustanovení § 12

- písm. b) zákona o azylu je třeba posuzovat nejen s ohledem na dobu, v níž dotýčný vlast opustil, ale především s ohledem na to, kdy je o žádosti jako takové, a tedy i o případném návratu do vlasti, rozhodováno, tj. se zřetelem k současnosti, či spíše blízké budoucnosti, nikoli s důrazem na minulost. Žalovaný tak neshledal důvody, pro které by bylo možno žalobci s ohledem na aktuální situaci v Bělorusku udělit azyl podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, ani neshledal odůvodněný strach z pronásledování žalobce z důvodů podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.
12. Žalobce dle žalovaného rovněž nesplňoval důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
 13. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu vzal žalovaný v úvahu, že je žalobce zdravotně v pořádku a bez zvláštních potřeb, a je zletilou, plně svéprávnou osobou, která je schopna si zajišťovat své potřeby vlastní prací, proto u žalobce neshledal zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu.
 14. K důvodům pro udělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by žalobci mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti.
 15. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobci nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Ze skutečnosti, že v Bělorusku panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, případně některých jejích aspektů, jak vyplývá např. ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Bělorusku nebo Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, nelze obecně vyvozovat, že veškerým obyvatelům této země hrozí riziko vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Rovněž dále žalovaný opakovaně odkázal na Informaci MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019, ze které vyplývá, že nehrozí nebezpečí od státních orgánů ani fyzických osob, ani nebylo zaznamenáno znevýhodňování či diskriminace z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že běloruské státní orgány nejevily o žalobce v posledních 15 letech žádný zájem i přesto, že jim přislíbil spolupráci, podepsal souhlas s nevycestováním, a žalobce poté bez problému a legálně odcestoval z vlasti, nelze uzavřít, že by žalobci hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
 16. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu žalovaný uvedl, že je mu z výše uvedených zdrojů známo, že v zemi neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.

17. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, proto žalobci doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil.
18. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

19. V žalobě žalobce v první řadě uvedl, že v roce 2007 mu byla udělena mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany. Tato byla žalobci opakovaně prodloužována, naposledy v roce 2015 s platností do 9. 9. 2017. Poté bylo řízení o prodloužení doplňkové ochrany zastaveno, protože se žalobce nedostavil k pohovoru, na který mu nepřišla pozvánka. Žalobci tak nezbylo než podat novou žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce má přitom za to, že důvody, pro které byl 10 let držitelem doplňkové ochrany, nadále trvají. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že mu v zemi původu nehrozí pronásledování, resp. vážná újma dle § 12 a 14a zákona o azylu, přičemž má za to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, neboť si neobstaral dostatečné informace o zemi původu. V důsledku toho zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností a nezákonností.
20. Ve vztahu k udělení mezinárodní ochrany je dle žalobce relevantní jeho tvrzení, že se obává návratu z důvodu, že v ČR byl žadatelem a poté i držitelem mezinárodní ochrany. Žalobce upozorňoval na to, že v Bělorusku existuje trestný čin „diskreditace Běloruské republiky“, přičemž právě žádost o mezinárodní ochranu v cizí zemi by mohla být považována za tento trestný čin. Žalobce má za to, že tento trestný čin pravděpodobně naplnil a to je samo o sobě dostatečnou hrozbou, a to i přesto, že žalovaný vyhodnotil tuto obavu žalobce jako neopodstatněnou, přičemž vycházel ze zprávy MZV, ze které vyplývá, že takový trestný čin je v běloruském trestním zákoně zakotven, v praxi ale nebývá toto obvinění využíváno. Žalobce má za to, že si žalovaný v tomto ohledu neopatřil dostatek aktuálních a přesných informací o Bělorusku, jak mu ukládá ustanovení § 23c zákona o azylu, když vycházel pouze z jediné zprávy, kterou žalobce nepovažuje za objektivní a transparentní. Žalovaný měl zjišťovat informace o tom, jakým způsobem je zacházeno s osobami, u kterých bylo zjištěno, že požádaly o mezinárodní ochranu v jiné zemi. Závěr žalovaného o tom, že žalobci v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu v ČR nemůže nic hrozit, nemá dostatečnou oporu ve správním spisu.
21. Dále žalobce poukázal, že žalovaný ve vztahu k neudělení azylu odkazoval na to, že žalobce uváděl stejné důvody jako v předchozím řízení a tyto ani tehdy nebyly vyhodnoceny jako azylově relevantní, stejnou logiku však žalovaný neuplatnil ve vztahu k doplňkové ochraně, která žalobci byla udělena v minulosti a opakovaně prodloužována po dobu 10 let. Žalovaný vůbec neuvedl důvody, které vedly k udělení a následnému prodloužení doplňkové ochrany v minulosti, pouze žádost žalobce zhodnotil jako účelovou, podanou s cílem legalizace pobytu. Tento závěr považuje žalobce za absurdní v situaci, kdy byl ještě nedávno držitelem doplňkové ochrany z důvodů, že žalovaný reálně shledal hrozbu mučení žalobce v případě návratu do vlasti, a je nepochopitelné, jak mohl nyní žalovaný dospět k názoru, že hrozba pominula a jediným účelem podání žádosti o azyl je podle něj legalizace pobytu žalobce. Žalobce

dále poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019 z něhož vyplývá, že pouhá skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o mezinárodní ochranu také „snaha o legalizaci pobytu v ČR“, nepostačuje sama o sobě k zamítnutí této žádosti. Žalovaný odůvodňuje neudělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu tím, že nepostačuje pouhá možnost mučení či nelidského nebo ponižujícího zacházení, ale takové nebezpečí musí reálně a bezprostředně hrozit, přičemž z toho, že v některých zemích panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze obecně vyvozovat, že veškerým obyvatelům hrozí riziko vážné újmy. V případě žalobce však v minulosti byl obecný stav lidských práv důvodem k udělení doplňkové ochrany a jejího opakovaného prodloužení. Žalovaný v napadaném rozhodnutí nevysvětlil, v čem se nyní liší situace ve srovnání s rokem 2015, kdy byla žalobci doplňková ochrana posledně prodloužena. Žalovaný ve vztahu k doplňkové ochraně odkázal pouze na jednu zprávu, konkrétně na Informaci Jamestown Foundation, avšak informace z ní vyplývající se žádným způsobem netýkají stavu dodržování občanských a politických práv. Informace o krocích vedoucích k národní konsolidaci Běloruska, aniž by ze zprávy vyplývalo, jaký to má dopad na stav dodržování lidských práv, považuje žalobce za irelevantní. Závěry žalovaného jsou tak nepřezkoumatelné a v rozporu se zásadou legitimního očekávání.

22. Z žalobcem citovaných zpráv o zemi původu pak nevyplývá jakákoli zásadnější změna situace v oblasti lidských práv. V zemi vládne stále stejný prezident, neprobíhají svobodné demokratické volby, neexistuje nezávislá justice, opozičníci a aktivisté jsou zadržováni v nelidských podmínkách a trestáni ve vykonstruovaných procesech, je zde užíváno mučení apod., v dohledné době nelze očekávat zásadnější změnu poměrů. Žalovaný se tedy měl zaměřit na posouzení toho, jak běloruský režim nakládá s opozičníky a aktivisty, jak se chová k navrátilivším azylantům, jaké nebezpečí by žalobci hrozilo, kdyby se o něj začaly běloruské orgány zajímat, zda by byl např. zadržen a souzen, jak by v takovém případě byla dodržována lidská práva a zda by byl podroben spravedlivému procesu. Žalovaný si však neobstaral aktuální zprávy o zemi původu, ačkoli mohl i měl vzhledem k ustanovení § 23c písm. c) zákona o azylu.
23. Žalobce dále poukázal i na to, že ani delší časový odstup od událostí, které žalobce popisoval u pohovoru, nevypovídá nic o existenci či míře nebezpečí, které žalobci hrozí. To, že nebezpečí, pro které byla žalobci v minulosti prodlužována doplňková ochrana, plynutím času pouze „vyprchalo“, je ničím nepodložená subjektivní domněnka žalovaného, kterou nepodložil relevantními zjištěními o podstatné změně situace v zemi původu. Ani delší časový odstup od aktu pronásledování není sám o sobě důvodem pro závěr, že žalobce nemůže pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování. Žalovaný měl svůj názor pečlivě odůvodnit a zejména prokázat, že v zemi původu došlo k tak zásadní změně, že mezinárodní ochrany již není zapotřebí.
24. S ohledem na vše výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

25. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu a na rozdíl od žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nepřezkoumatelné či nezákonné. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi

okolnostmi, které žalobce během správního řízení sdělil a opatřil si podklady potřebné pro vydání rozhodnutí. Žalovaný v průběhu správního řízení nezjistil, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti podle ustanovení § 12 písm. a), b) zákona o azylu. Žalobce měl být v zemi původu pouze jedenkrát zadržen policií po dobu 3 dnů v roce 2005, což je již značný časový odstup a nelze ani hovořit o požadované intenzitě pronásledování. Žalobce sice poukázal na to, že byl donedávna držitelem doplňkové ochrany, avšak předmětem tohoto řízení nebyla otázka prodloužení či neprodloužení této ochrany, ve věci bylo vedeno nové správní řízení. Pokud se týká použitých informací o zemi původu, žalovaný tyto považuje za aktuální, objektivní a zcela dostatečné. Žalovaný připouští, že v Bělorusku stále není dodržování lidských práv na požadované úrovni, avšak každou žádost je třeba posuzovat individuálně, což se stalo i v případě žalobce. Obavy žalobce ohledně toho, že běloruské státní orgány vědí, že požádal v ČR o mezinárodní ochranu, jsou neopodstatněné, neboť žádné orgány ČR o tom neposkytují informace žádným běloruským orgánům. Tuto žalobcem tvrzenou skutečnost považuje žalovaný za nedoloženou a účelovou, a proto žalobcovy obavy z trestního stíhání za trestný čin diskreditování Běloruské republiky považuje za neopodstatněné. V průběhu správního řízení žalovaný nezjistil, že by žalobci hrozilo nebezpečí reálné újmy podle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobce tak nesplnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

26. S ohledem na tyto skutečnosti proto žalovaný závěrem navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

27. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
28. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“* S ohledem na proměškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
29. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí

nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

30. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnickovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
31. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011 – 170 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nález ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „... je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také

vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

32. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34, bylo vysloveno, že „(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.
33. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.

34. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co ho vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
35. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
36. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
37. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti. Je v něm založen protokol o pohovoru, protokol o doplňujícím pohovoru, spisový materiál k předchozí žádosti č. j. OAM-1064/VL-19-2005, Informace MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 14. 6. 2019, Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018, ze dne 13. 3. 2019, Informace Jamestown Foundation / Euroasia Daily Monitor – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci, ze dne 18. 1. 2018, jakož i další podklady pro vydání rozhodnutí.
38. Žalobce zejména uvádí, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil situaci ohledně ochrany lidských práv v zemi původu, přičemž si neobstaral aktuální zprávy o zemi původu, jakož ani informace o tom, jak běloruský režim nakládá s politickými oponenty a aktivisty či jak se chová k navrátilivším azylantům.
39. Krajský soud dospěl k názoru, že žalovaný se dopustil pochybení při hodnocení aktuální situace v zemi původu žalobce, tj. v Bělorusku, přičemž toto pochybení může mít dopad na postavení žalobce.
40. Žalovaný vycházel z výše uvedených zpráv, nicméně na základě nich akcentoval zejména politické změny směřující ke sblížení se Západem, navázání vztahů Běloruska s Evropskou unií a Spojenými státy americkými, přičemž v návaznosti na to měl běloruský režim učinit některé pozitivní kroky v oblasti lidských práv a propustil např. politické vězně. Žalovaný z obsahu zpráv a informací o zemi původu však dále nereflektoval další podstatné údaje mající význam pro postavení žalobce.
41. Jak vyplývá z Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 14. 6. 2019, v Bělorusku je sice zákázáno mučení a jiné kruté, ponižující a nelidské zacházení nebo trestání, ale je známo, že běloruské bezpečnostní složky se k takovém postupu uchýlovaly. Z Informace MZV ČR, č. j. 113939-6/20198-LPTP ze dne 6. 6. 2019 pak vyplývá, že běloruské státní orgány mají přesný přehled o pohybu svých občanů, co se týká konkrétních dat výjezdu ze země a následného návratu. Z Informace MZV dále vyplývá i to, že se „dá zobecnit, že pokud byla osoba před opuštěním země

v hledáčku milice (obdoba naší policie), nebo jiného státního orgánu, budou se o danou osobu tyto instituce zajímat i po jejím návratu do země po delším pobytu v zahraničí. K tomu jim poslouží znalost data návratu.“ Dalším bodem, kterým se Informace MZV zabývá, je i vědomost běloruských orgánů o tom, zda jejich občané požádali o mezinárodní ochranu v zahraničí, přičemž běloruské orgány aktivně tyto informace nevyhledávají, nicméně není vyloučeno, že tyto informace sbírají pasivně a v případě, že se k takovým informacím dostanou, jsou tyto informace shromažďovány a zpracovávány. Neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu pak mohou být předmětem zájmu běloruských orgánů v případě, že státní orgány o těchto procedurách vědí. Nebezpečí ve smyslu fyzickém pak sice neúspěšnému žadateli o mezinárodní ochranu nehrozí od státu ani od soukromých osob, ale může na to být navázáno znevýhodňování těchto osob při aktivitách v Bělorusku.

42. Soud tedy uzavírá, že byt v době rozhodování žalovaného docházelo ze strany Běloruska k určitým krokům sbližování se Západem, na základě dalších údajů ve výše označených zprávách lze konstatovat, že situace v oblasti lidských práv v Bělorusku není dobrá.
43. Žalobce sice nebyl členem politické strany ani členem opozice a pouze opozici pomáhal s kopírováním letáků a s přenášením tiskovin a peněz od hranic Běloruska s Litvou, nepochybně však byl v minulosti v hledáčku běloruské milice (policie) a stále může být, když navíc po svém zadržení v roce 2005 slíbil milici spolupráci a nevycestování ze země. Obava žalobce, že zájem milice o jeho osobu bude pokračovat i po jeho návratu do Běloruska je pak podle názoru krajského soudu oprávněná i přesto, že k těmto událostem došlo již v roce 2005. Ze zprávy o zemi původu totiž vyplývá, že běloruské státní orgány mají přesný přehled o návratu občanů do země, a tudíž je zájem milice o osobu žalobce po jeho případném návratu možný. Soud rovněž nemá důvod nevěřit příběhu žalobce v tom ohledu, že jeho matce mělo být policií sděleno, že vědí o žalobcově žádosti o azyl, a to s ohledem na výše uvedenou Informaci MZV, která shromažďování těchto informací běloruskými státní orgány připouští. Žalovaný tak nezohlednil dostatečně obavu žalobce z návratu do země původu s přihlédnutím k tomu, že se o něj pravděpodobně budou po návratu zajímat běloruské státní orgány či milice. Jakkoliv tedy žalobce nebyl opozičním aktivistou ani členem politické strany, na základě úvah žalovaného v napadeném rozhodnutí a v souvislosti s informacemi o zemi původu nelze úplně vyloučit, že by mohl být po návratu do Běloruska terčem policejní zvůle v souvislosti s jeho pomocí poskytnutou opozici v roce 2005. Krajský soud pak obecně souhlasí s žalovaným, že z toho, že v některých zemích panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze obecně vyvozovat, že veškerým obyvatelům hrozí riziko vážné újmy. V nyní posuzovaném případě však má soud za to, že s ohledem na žalobcovy aktivity, jeho pomoc opozici, na jeho zadržení milicí, prohlídku bytu milicí bez povolení a uzavření žalobcovy provozovny copy studia v roce 2005, jej nelze považovat za „jakéhokoliv“ občana a je nutno veškeré tyto události posoudit v kontextu s aktuální situací v zemi původu.
44. Nad rámec výše uvedeného krajský soud konstatuje, že i přesto, že v posuzovaném případě šlo o posouzení nové žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, nelze přehlédnout skutečnost, že v minulosti udělená doplňková ochrana byla žalobci opakovaně prodlužována s poukazem na obecně nedobrou situaci v oblasti lidských práv v Bělorusku v souvislosti s událostmi z roku 2005 popisovanými žalobcem. Doplňková

ochrana pak nebyla prodloužena v roce 2017 pouze z procesních důvodů bez meritorního posouzení. Soud se pak ztotožňuje s názorem žalobce, že pokud byla v minulosti doplňková ochrana prodloužována z důvodů jeho obav z vážné újmy po návratu do země původu, pak měl žalovaný pečlivě odůvodnit svůj opačný názor a prokázat, že v zemi původu došlo k tak zásadní změně, že již není zapotřebí žalobci udělit mezinárodní ochranu. Rovněž se žalovaný nemůže odvolávat na to, že od události z roku 2005 již nastal časový odstup, neboť s ohledem na výše uvedenou přesnou informovanost běloruských státních orgánů ohledně odjezdů a návratů občanů do země je pravděpodobné, že se běloruské státní orgány o žalobce po návratu budou zajímat. Nelze tedy hovořit o tom, že by žalobci již nehrozila reálně vážná újma, když žalovaný žádným způsobem neprokázal, že by v zemi původu došlo k výraznému a dlouhodobějšímu zlepšení situace.

45. Krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí pak vycházel nejen ze skutkového stavu zjištěného žalovaným ve správním řízení, ale rovněž přihlédl ve smyslu citovaného čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice též k obecně známým skutečnostem, tzn. aktuální situaci v Bělorusku (reáliím v zemi původu). Jak k tomuto ustanovení judikoval Nejvyšší správní soud, i za přímé aplikace čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ve vztahu k možnosti uplatňovat nové skutečnosti platí, že lze vznášet pouze takové, které žadatel o mezinárodní ochranu nemohl bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32).
46. Tento postup je v předmětné věci nezbytný. Je obecně známou skutečností, že v srpnu roku 2020 proběhly v Bělorusku k prezidentské volby, které státy Evropské unie i Spojené státy americké považují za zmanipulované a jejich výsledek neuznávají, a se kterými byly spojeny série demonstrací a následné zadržování osob z opozice, které byly často i zbity a mučeny. Poté došlo i k odsouzení členů opozice jako politických vězňů a k jejich uvěznění na 10 a více let, rovněž např. došlo ke kontroverznímu zatčení opozičního novináře, který letěl letadlem do Litvy, avšak letadlo bylo v průběhu letu donuceno přistát v Minsku, kde byl tento novinář zatčen.
47. Krajský soud má za to, že výše uvedené problémy se sice primárně týkají opozičních aktivistů a osob protestujících na demonstracích a stávkách, nicméně je obecně známo, že s výše uvedenými událostmi je spojeno i následné zhoršení situace v oblasti dodržování ochrany lidských práv, i obecně zhoršení situace v oblasti občanských a politických práv. Je tedy zřejmé, že aktuální situace v Bělorusku nepřispívá ke zmírnění obav občanů z návratu do země původu, když běloruské úřady v současnosti s vysokou pravděpodobností zneužívají soudní systém k politickému pronásledování a dochází k represím občanů v souvislosti s politickým přesvědčením a politickými aktivitami. V tomto světle pak nemůže obstát ani argumentace žalovaného, že dochází ke sbližování Běloruska se zeměmi Západu a rovněž nelze vykládat kroky Běloruska směrem k většímu dodržování lidských práv jako výrazné a trvalejší zlepšení situace v zemi původu v této oblasti.
48. Důsledky této změny okolností pro napadené rozhodnutí, jímž žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana, jsou nasnadě. Jedná se nepochybně o skutečnost, která do značné míry může měnit náhled na situaci v Bělorusku. Krajský soud poukazuje na to, že

pokud žalobce tvrdil, že jeho žádost o mezinárodní ochranu by mohla být považována za trestný čin diskreditace Běloruské republiky, přičemž v roce 2005 byl žalobce zadržen milicí, po propuštění milici přislíbil spolupráci a zavázal se neopouštět Bělorusko, a zároveň má žalobce informace od své matky, že policie pravděpodobně nějakým způsobem eviduje jeho žádost o mezinárodní ochranu, je zřejmé, že toto tvrzení žalobce bude třeba podrobit novému právnímu hodnocení z pohledu situace v zemi původu po prezidentských volbách v roce 2020 a událostech navazujících na tyto volby, a shromáždit k tomu relevantní a aktuální informace o současném stavu dodržování lidských práv v Bělorusku. Zvláště je třeba důkladněji prověřit i možnost, zda běloruské státní orgány nějakým způsobem evidují to, že jejich občané požádají o mezinárodní ochranu v jiné zemi, tak jak to tvrdil žalobce, a jaký za to hrozí v Bělorusku postih. Toto tvrzení žalobce bylo v napadeném rozhodnutí vypořádáno spíše formalisticky.

49. Krajský soud tedy dospěl po přezkumu napadeného rozhodnutí zejm. ve světle nových událostí v Bělorusku k závěru, že žalovaný je povinen nově vyhodnotit příběh žalobce z hlediska aktuálních a relevantních informací o situaci v Bělorusku a zabývat se otázkou možného pronásledování žalobce (§ 2 odst. 4 zákona o azylu ve spojení s § 12 písm. b) téhož zákona), jakož i rizikem vážné újmy (§ 14a odst. 2 zákona o azylu) v případě jeho návratu do vlasti.

V. Závěr a náklady řízení

50. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že jí v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil s tím, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
51. V dalším řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)
52. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci úspěšný žalobce o přiznání náhrady nákladů řízení nepožádal a krajský soud ani ze spisu nezjistil, že by mu nějaké náklady vznikly. Žalovaný byl v řízení neúspěšný. Proto krajský soud rozhodl, že se náhrada nákladů řízení nepřiznává žádnému z účastníků (výrok II.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 9. února 2022

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

